

अथ तपनं ।

(१४७) तपनं प्रियविच्छेदे स्मरावेशोत्थचेष्टितं ॥

यथा मम ।

“आसान्मुञ्चति भूतले विलुठति त्वन्मार्गमालोकते
दीर्घं रोदिति विक्षिपत्यत इतः क्षामां भुजावक्षरीं ।
किञ्च प्राणसमा न काङ्क्षितवती स्वप्नेऽपि ते सङ्गमं
निद्रां वाञ्छति न प्रयच्छति पुनर्द्गन्धो विधिस्तामपि” ॥

अथ मौग्ध्यं ।

(१४८) अज्ञानादिव या पृच्छा प्रतीतस्यापि वस्तुनः ।
वक्ष्यभस्य पुरः प्रोक्तं मौग्ध्यं तत्तत्त्ववेदिभिः ॥

यथा ।

“के द्रुमास्ते क्व वा ग्रामे सन्ति केन प्ररोपिताः ।
नाथ मत्कङ्कणन्यस्तं येषां मुक्ताफलं फलं” ॥

अथ विक्षेपः ।

(१४९) भूषाणामर्द्धरचना वृथा विष्वगवेक्षणं ।
रहस्याख्यानमीषच्च विक्षेपो दयितान्तिके ॥

यथा ।

“धम्मिल्लमर्द्धमुक्तं कलयति तिलकं तथा शकलं ।
किञ्चिद्वदति रहस्यं चकितं विष्वगवलोकते तन्वी” ॥

अथ कुट्टहलं ।

(१५०) रम्यवस्तुसमालोके लोलता स्यात् कुट्टहलं ।

यथा ।